

Misericòrdia, tot portant-lo davant del qui és jutge misericordiós, Jesucrist, fill seu i Senyor Nostre. Que també santa Maria sigui per a nosaltres mare de pietat i ens sigui intercessora, perquè el Senyor ens doni els pastors segons el seu cor que necessitem per a poder servir les parròquies i comunitats de les nostres diòcesis. Amén.

ALTRES TEXTOS DEL SENYOR BISBE

> INAUGURACIÓ DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ DEL MONESTIR DE RIPOLL

Ripoll, 8 de març del 2013.

Honorable Sr. Felip Puig i Godes, Conseller d'Empresa i d'Ocupació de la Generalitat de Catalunya,

Sr. Alcalde de Ripoll,

Sra. Diputada a les Corts,

Sr. President del Consorci Ripollès Desenvolupament,

Sr. Rector de la parròquia i monestir de Santa Maria de Ripoll,

Senyores i senyors.

Agraeixo que m'hagi estat donat l'ús de la paraula en aquesta inauguració del Centre d'Interpretació del Monestir de Ripoll que el Consorci Ripollès Desenvolupament i les entitats que el configuren han fet realitat per al servei de les persones que s'acostin a visitar Ripoll i en concret el seu monestir de Santa Maria.

Agraeixo que m'hagi estat donada la paraula com a hereu de ser el primer servidor del monestir de Santa Maria de Ripoll. Les vicissituds de la història, plena d'encerts i desencerts, fan que el bisbe de Vic sigui en aquest moment com l'abat d'un monestir sense monjos, però un monestir ple de sentit no sols per la història, sinó també pel present d'una realitat visible al servei del culte de Déu i la santificació dels homes.

En aquest moment voldria fer presents tots els abats que des del segle IX fins al XIX van servir aquest monestir i la seva vida. No puc deixar d'esmentar la figura cabdal del comte, abat i bisbe Oliba, de qui fa pocs anys celebràvem el mil·lenari del servei abacial de Ripoll i l'any 2018, si Déu vol, celebrarem els mil anys del seu episcopat de Vic. Però també ens cal fer present el bisbe Josep Morgades, que va fer renéixer de les seves cendres el monestir, fent la reconstrucció de la nau que permet el culte i la vida en l'església del monestir de Santa Maria. Generacions de ripollesos han estimat aquest monestir i n'han tingut cura. Sols vull recordar tots els rectors de la parròquia de Santa Maria i tots els qui, en aquests darrers anys, han format o formen part del Patronat del Monestir de Santa Maria de Ripoll.

La col·laboració, en el marc del protocol signat, entre el bisbat de Vic i el Consorci Ripollès Desenvolupament per al projecte Terra de Comtes i Abats, expressa la volun-

tat del bisbat i les parròquies implicades per a col·laborar en aquelles iniciatives que siguin positives i que ajudin al veritable desenvolupament humà i econòmic del territori. És aquesta una vocació de l'Església, sempre present en el territori i disposada a fer possible una societat autènticament humana basada en la veritat i l'amor.

De fet, Terra de Comtes i Abats té per objectiu dinamitzar el territori, partint dels recursos culturals i històrics que reuneix el Ripollès. I aquesta terra ha estat afaïçonada especialment per la presència de l'Església, principalment en els seus monestirs de Santa Maria de Ripoll, de Sant Joan de les Abadesses i de Sant Pere de Camprodon, amb els seus abats, i en les parròquies, moltes d'elles més que mil·lenàries.

Fruit d'aquesta col·laboració ha estat possible aquest Centre d'Interpretació del Monestir de Santa Maria de Ripoll en la capella de la Congregació de l'antiga església parroquial de Sant Pere de Ripoll. Em plau no solament la seva execució en temps difícils des del punt de vista econòmic, sinó també la seva realitat d'interpretació del fet del monestir des de les raons fondes del patrimoni, que és un fet que solament es pot entendre des de la veritat històrica de la presència d'uns homes que des de la fe cristiana vivien, treballaven, pregaven; en una paraula, anaven fent una cultura cristiana en el monestir i, des d'aquest, la irradiaven en el seu entorn.

En el Centre d'Interpretació que avui inaugurem ocupa un lloc central la creu. La creu és el signe de Crist i el signe dels cristians. Fou la fe cristiana la que va donar el primer fonament a la realitat que anava naixent en terres reconquerides per a la llibertat cristiana, i que en el temps va fer néixer un país, una cultura, la nostra, amb realitats pròpies que la fan única. La creu en el lloc central d'aquest espai recorda el paper fonamental que va tenir per a aquells monjos el *quaerere Deum*, la recerca de Déu. Tot el que és autènticament humà, començant per la paraula parlada i escrita, i el coneixement en profunditat i amb rigor científic del món creat, ajuda a cercar Déu, perquè tot ha sorgit de la seva voluntat amorosa a favor dels homes. Però també aquells monjos sabien que solament des de la màxima manifestació de l'amor de Déu, que és la mort redemptora del seu Fill en la creu, podem entendre del tot Déu i el món que ell ha creat. I per això en aquesta realitat ben concreta, profundament humana i al mateix temps meravellosament divina, tenien la certesa de l'amor de Déu, al qual volien cercar amb tot el cor. D'aquesta certesa i recerca neix una fe feta cultura, amb una llengua, amb una arquitectura, amb uns costums, amb un art cristià. D'aquesta cultura en som hereus. I aquesta cultura nascuda de la fe és la que aquest centre vol explicar.

Que aquest centre d'interpretació serveixi per a posar més clar i evident qui som i d'on

venim, quines són les nostres arrels i quines són les realitats que no hem de perdre mai per a continuar vivint i essent el que hem rebut del llegat de la nostra història. Perdre les arrels seria perdre la nostra identitat més pregona. Ha estat la fe cristiana la que ha donat la fesomia pròpia al nostre país i a la seva gent al llarg dels segles.

Són aquestes les paraules que he volgut compartir amb vosaltres en aquest moment de joia per una fita aconseguida. Que tot sigui, ara i sempre, per a major glòria de Déu i bé dels homes.

> INAUGURACIÓ DE *FACIES FIDEI*

Museu Episcopal de Vic, 12 d'abril de 2013.

Sra. Delegada de Cultura de la Generalitat a la Catalunya Central,

Sra. Regidora de Museus de l'Ajuntament de la ciutat de Vic,

Sr. Director del Museu Episcopal de Vic,
Membres de la Junta de Govern del Museu Episcopal,

Membres del Cercle d'Amics del Museu Episcopal de Vic,

Sr. Comissari de l'exposició,

Senyores i senyors.

Facies fidei, rostres de la fe, expressions artístiques de la fe cristiana a la Catalunya medieval, obre avui les seves portes com a exposició temporal d'aquest museu, en el marc de l'exposició permanent que aquest ens ofereix.

Presentar *Facies fidei*, amb aquest títol i aquesta temàtica, és molt adient a la funció pròpia d'aquest museu, que té una clara vocació de mostrar principalment l'expressió de la fe cristiana en la cultura i en l'art en la Catalunya medieval. Però, a més, és adient en aquest temps que estem vivint en el si de l'Església. Des de l'octubre passat i fins al novembre vinent estem immersos en l'Any de la Fe que el papa Benet XVI va convocar per a tota l'Església.

El Museu Episcopal de Vic no podia deixar de fer ressonar aquest Any de la Fe des de l'àmbit que li és propi i sempre dins la seva finalitat, la de presentar l'art religiós cristià. Com a bisbe de Vic i, per tant, com a titular d'aquest Museu no puc deixar d'expressar la meva alegria per aquesta exposició temporal que avui inaugurarem dins l'Any de la Fe i amb un tema oportú: *Facies fidei*.

Vull expressar el meu agraïment a tots els qui heu fet possible l'exposició *Facies fidei*. Els qui us heu esforçat a trobar les idees mestres, n'heu imaginat la realització i li heu donat el contingut. Molt especialment vull fer present el meu agraïment a tots els museus diocesans de les diòcesis catalanes —Tarragona, Barcelona, Girona, Solsona, Lleida, Tortosa i Urgell—, que han respost amb generositat a la petició de préstec de les peces dels seus respectius museus per tal que aquestes puguin oferir el seu diàleg amb les peces de la col·lecció del nostre Museu Episcopal i, com a fruit

d'aquest diàleg, mostrar «rostres» de la fe cristiana.

Agraïxo als responsables del Museu Episcopal de Vic la iniciativa de liderar aquesta exposició precisament dins aquest any amb obres dels diferents museus de l'Església a Catalunya. El Museu Episcopal ha de tenir aquesta vocació de lideratge per a poder mostrar conjuntament la riquesa de la fe cristiana expressada en l'art cristià català.

Els set àmbits de l'exposició *Facies fidei* mostren set rostres de la fe per mitjà d'unes peces d'art cristià. Totes aquestes peces en diàleg amb les peces del nostre Museu Episcopal són una invitació a mirar més enllà del que els ulls veuen i els sentits copsen. De fet, la bellesa, perquè sigui autèntica, ha d'anar sempre acompanyada per l'amor i la veritat. Bellesa, veritat i amor en unitat manifesten una realitat plena que arriba al més pregon de l'home en totes les seves dimensions, en tota la seva integritat.

Benet XVI deia, en la carta apostòlica *Porta fidei* amb què convocava l'Any de la Fe: «No podem oblidar que moltes persones, en el nostre context cultural, encara que no reconeixen en ells el do de la fe, busquen amb sinceritat el sentit últim i la veritat definitiva de l'existència i del món. Aquesta recerca és un autèntic "preàmbul" de la fe, perquè porta les persones pel camí que condueix al misteri de Déu» (núm. 10). Tant de bo que aquesta humil i profunda, bella

i senzilla exposició, *Facies fidei*, ens porti una mica més de llum per a anar caminant tots nosaltres en la recerca del significat i el sentit de la vida humana per aquest món. La fe cristiana va donar llum en el passat, però la seva vocació és la de ser llum per a tots els homes de tots els temps, també avui i aquí, perquè en ella resplendeix el rostre del qui és la llum del món, Jesucrist.

Gràcies, repeteixo, a tots els qui heu fet possible l'exposició *Facies fidei*; l'enhora-bona als qui l'heu realitzada; i que tots en puguem gaudir. Gràcies.

> PRESENTACIÓ DE «CATALONIA SACRA» AL BISBAT DE VIC

Palau Episcopal – Sala de Sínodes, 19 d'abril de 2013.

Sr. Diputat al Parlament de Catalunya,
Sr. Delegat episcopal del Patrimoni cultural del bisbat de Vic,
Sr. Delegada de Cultura de la Generalitat a la Catalunya Central,
Sra. Regidora de Museus de l'Ajuntament de Vic.

Catalonia sacra ha estat presentada al bisbat de Vic en aquest acte que estem celebrant. Després que el juliol passat fou presentada aquesta iniciativa a Barcelona, en concret a Santa Maria del Mar, i després en diferents ciutats on tenen la seva seu les diòcesis de Catalunya, avui ha estat presentada al bisbat de Vic.

El marc en què estem fent aquesta presentació és un marc solemne. En aquesta Sala de Sinodes del Palau Episcopal de Vic és on s'han de celebrar els grans esdeveniments que tenen el bisbe com a president o amfitrió i on s'han de fer les grans recepcions. I no podria ser de cap altra manera. *Catalonia sacra* és una iniciativa, una realitat ja, que va a poc a poc prenent cos i forma, que té el ple suport del bisbe de la diòcesi en la seva finalitat de donar a conèixer el patrimoni cultural dels bisbats amb seu a Catalunya; i, a més, donar-lo a conèixer, no solament des d'un punt de vista merament de la història de l'art, o merament crematístic, sinó, sobretot i principalment, des de la perspectiva de la riquesa de cultura cristiana que s'expressa en el patrimoni cultural de l'Església a Catalunya.

El projecte *Catalonia sacra* és una iniciativa que neix en el si del Secretariat Interdiocesà de Conservació i Promoció de l'Art Sacre dels bisbats de Catalunya, el que anomenem SICPAS, i aprovat per tots els bisbes diocesans. Els delegats diocesans, episcopals, d'arreu de Catalunya, van veure la necessitat que fóssim nosaltres mateixos, l'Església, els qui donéssim a conèixer el ric patrimoni cultural de l'Església a Catalunya. L'Església, la comunitat dels creients en Crist, durant més de mil anys, en aquesta terra ha anat fent visible una riquesa cultural de primer ordre. I ho va fer, no per anar creant una cultura, sinó per poder viure i expressar la seva fe cristiana. Aquesta dada

és important. La vertadera cultura no es fa mai pensant que es fa cultura i prou, sinó que neix del més pregon del cor de l'home per expressar la seva concepció de la vida, el seu desig de millorar, és a dir, de fer més humà el món i les relacions entre els homes. La veritable cultura sacra neix amb la finalitat de glorificar Déu i d'ajudar les persones a copsar el Misteri de Déu en la materialitat del que el mateix Déu ens ha donat.

La fe cristiana té una característica pròpia. Els seus dos pilars són la Trinitat de Déu i l'Encarnació del Fill de Déu. Tot el contingut de la veritat de fe del cristianisme es pot resumir en la doctrina del Déu u i tri, així com en la de la participació de l'home en la vida de Déu, la qual fou realitzada de manera sublim en Crist. La fe cristiana té el seu fonament en el Déu, u i únic, que parla, que es manifesta, que es revela a l'home, a la humanitat. Tota l'expressió de la fe cristiana té el seu fonament en aquesta realitat de relació, de diàleg entre Déu i l'home. El rostre humà de Crist és l'expressió definitiva i plena del misteri de Déu.

Aquest és l'art sacre que *Catalonia sacra* vol posar a l'abast de tothom; donant-lo a conèixer, explicant-lo, des de la clau fonamental en què va néixer i perdura al llarg dels segles. La vocació que té *Catalonia sacra* no és la d'oferir un patrimoni cultural del passat en el sentit que és una realitat morta; morta, en el sentit que no té significat profund per als homes i dones d'avui

i d'aquí, sinó que la vocació de *Catalonia sacra* és la de fer possible que el sentit profund de l'art sacre de Catalunya continuï aportant significat i sentit als qui s'acostin a gaudir de la seva bellesa i de la seva profunditat.

Catalonia sacra no podrà aconseguir el seu objectiu si tots no ens impliquem a donar-li vida, suport, escalf... Són les comunitats vives de cristians arreu de les nostres diòcesis catalanes els testimonis vivents de la mateixa fe cristiana i, al mateix temps, són els qui ara i aquí, sense donar-se importància, van mantenint en el dia a dia el ric patrimoni cultural que ho és de tots els qui vivim en aquest país. Però, a més, és també la comunitat cristiana que viu la fe avui la que, potser sense adonar-se'n, està fent cultura viva, patrimoni cultural que també perdurarà en els segles.

Ens felicitem per *Catalonia sacra*. Felicitem els qui l'han concebuda i li donen forma i vida. Desitgem que es vagi fent realitat més i més perquè compleixi a bastament el seu objectiu de potenciar el coneixement del patrimoni cultural cristià de les nostres Esglésies, des de la profunditat humil i testimonial de la fe cristiana.

Que Déu beneeixi els qui porteu endavant *Catalonia sacra* i tots els qui sou aquí. Amén.

GLOSSA SETMANAL

GRÀCIES, BENET XVI

Quan aquestes lletres apareguin publicades ja s'haurà fet realitat l'anunci que el sant pare Benet XVI va fer el dia 11 de febrer expressant la seva voluntat de renunciar a la Seu de Roma, per motius de feblesa a causa de l'edat i la malaltia, en la data del 28 de febrer, a les 20 h. La nostra mirada de fe vers el qui exercia el ministeri de successor de sant Pere en la Seu de Roma ens ha fet viure aquesta seva decisió amb agraïment a la seva persona i al seu ministeri. Aquesta seva decisió ens parla de la seva grandesa d'ànima; del seu cor lliurat del tot al Senyor; de la seva mirada amorosa a l'Església, més enllà del seus interessos; del seu cor que sap mirar amb humilitat la veritat, amarada de caritat.

És una situació poc usual —feia sis segles que no succeïa— que ens dona l'oportunitat de poder agrair en vida el ministeri de Pere a un dels seus successors. Per això, des d'aquestes línies vull expressar el meu agraïment en nom de tota la diòcesi a Benet XVI, papa emèrit, pel seus quasi vuit anys de servei en la Seu de Pere a tota l'Església. Li hem d'agrair el seu magisteri lluminós. Així li ho vaig poder expressar en diverses salutacions que li he fet durant aquest anys. El seu pontificat ens deixa un magisteri de vida cristiana de gran profunditat i gran claredat a la llum de la fe i de la raó, amb la capacitat de comunicar veritats profundes amb la clare-